

COMUNICAT DE PRESĂ

Nr. 249 din 2 decembrie 2010

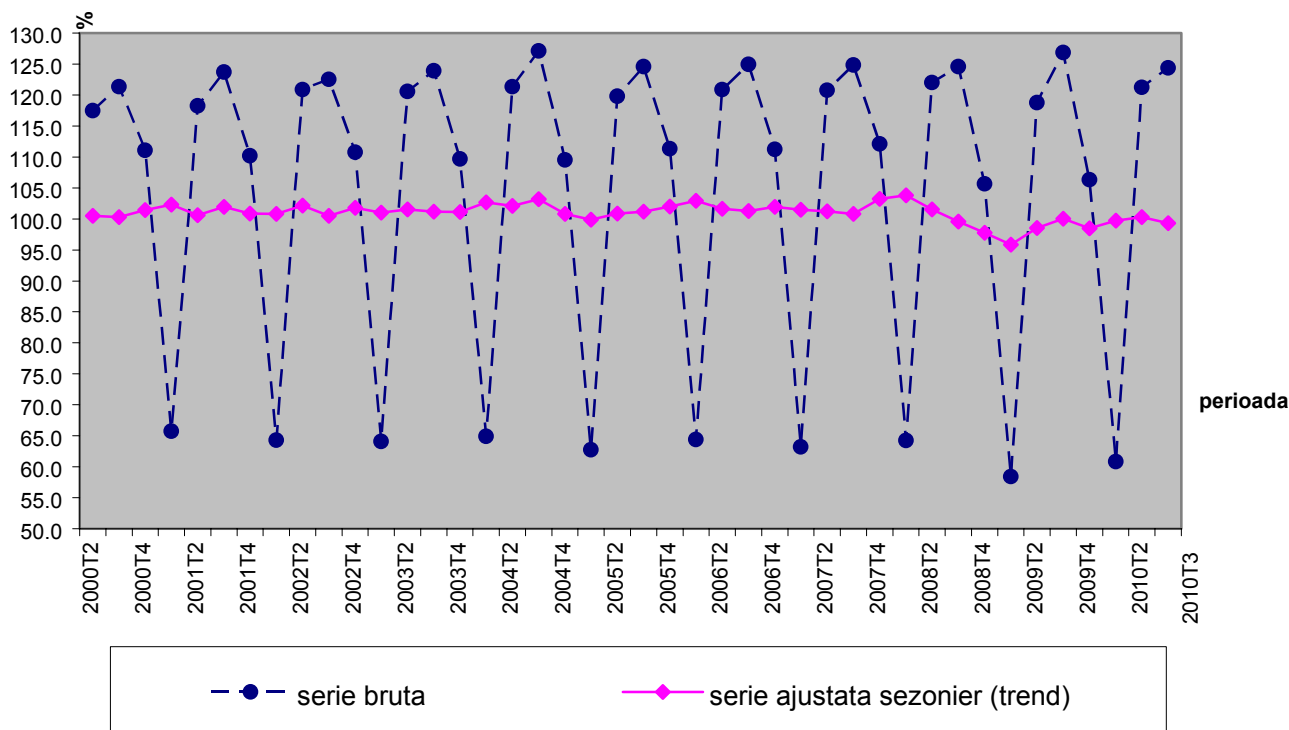
Produsul intern brut în trimestrul III și perioada 1.I – 30.IX 2010

Serie ajustată sezonier

Produsul Intern Brut - date ajustate sezonier - estimat pentru trimestrul III 2010 a fost de 126291,4 milioane lei prețuri curente, în scădere – în termeni reali – cu 0,7% față de trimestrul II 2010.

În perioada 1.I – 30.IX 2010 Produsul intern brut – date ajustate sezonier - s-a redus cu 2,3%, comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2009.

PIB - % față de trimestrul precedent

Serie brută

Produsul Intern Brut estimat pentru trimestrul III 2010 a fost de 136605,6 milioane lei prețuri curente, în scădere – în termeni reali – cu 2,5% față de trimestrul III 2009.

Industria a fost ramura care a înregistrat cea mai mare creștere a volumului de activitate, cu 4,2%. Creșteri ușoare ale volumului de activitate s-au mai înregistrat și în activitățile financiare, imobiliare, de închirieri și serviciile pentru întreprinderi (+2,6%).

Reduceri ale volumului de activitate s-au înregistrat în agricultură, vânat și silvicultură; pescuit și piscicultură (-7,6%), construcții (-14,9%), în activitățile de comerț, repararea automobilelor și articolelor casnice; hoteluri și restaurante; transporturi și telecomunicații (-6,5%) și în alte activități de servicii (-0,3%). Ca o consecință a evoluției negative înregistrate pe ansamblul economiei, s-a redus volumul impozitelor pe produs colectate la bugetul de stat, impozitele nete pe produs înregistrând o scădere cu 3,3%.

Din punctul de vedere al utilizării Produsului Intern Brut, în trimestrul III 2010 cererea internă a scăzut cu 2,5 procente, comparativ cu același trimestru din anul 2009, pe seama reducerii volumului formării brute de capital fix (-13,7%) cât și a volumului consumului final. Consumul final total s-a redus cu 1,4%, atât ca urmare a diminuării volumului cheltuielilor pentru consumul final al gospodăriilor populației cu 1,0 procente cât și a volumului cheltuielii pentru consum final a administrațiilor publice care s-a diminuat cu 3,0%.

Un efect pozitiv asupra PIB l-a avut evoluția exportului net ca urmare a creșterii mai accentuate a volumului exporturilor de bunuri și servicii (+14,6%) comparativ cu cea a volumului importurilor (11,9%).

Produsul Intern Brut estimat pentru perioada 1.I – 30.IX 2010 a fost de 348020,4 milioane lei prețuri curente, în scădere – în termeni reali – cu 1,9% față de perioada corespunzătoare din anul 2009.

Scăderea a fost determinată, în mod semnificativ, de reducerea volumului de activitate și, în consecință, a valorii adăugate brute din construcții (-13,3%), agricultură, vânat și silvicultură; pescuit și piscicultură (-5,4%) și servicii (-2,2%) a căror contribuție la formarea Produsului Intern Brut a fost de 62,3% (7,3% construcțiile, 6,0% agricultura și 49,0% serviciile). Valoarea adăugată brută din industrie a înregistrat o creștere cu 4,8 procente.

Consumul final total s-a diminuat cu 1,9% în perioada 1.I – 30.IX 2010, comparativ cu perioada corespunzătoare din anul precedent, atât pe seama reducerii, cu 1,9%, a cheltuielii pentru consumul final al gospodăriilor populației cât și a cheltuielii pentru consum final a administrațiilor publice (-2,2%).

Formarea brută de capital fix a înregistrat o scădere cu 16,1 puncte procentuale.

Precizări metodologice

Produsul intern brut trimestrial la preț de piață (PIBT), principalul agregat macroeconomic al contabilității naționale, reprezintă rezultatul final al activității de producție al unităților productive rezidente, în decursul unei perioade, respectiv un trimestru. Produsul intern brut trimestrial la preț de piață se estimează prin două metode:

a) metoda de producție:

$$\text{PIBT} = \text{VAB} + \text{IP} - \text{SP},$$

unde:

VAB = valoarea adăugată brută la preț de bază;

IP = impozitele pe produs;

SP = subvențiile pe produs

b) metoda cheltuielilor:

$$\text{PIBT} = \text{CF} + \text{FBC} + \text{E} - \text{I},$$

unde:

CF = consumul final efectiv;

FBC = formarea brută de capital;

E = exportul de bunuri și servicii;

I = importul de bunuri și servicii.

Principalele surse de date utilizate pentru estimarea produsului intern brut trimestrial:

- **surse statistice:** anchete infra-anuale privind producția industrială, de construcții, servicii, comerț; contul de producție al agriculturii; anchete infra-anuale privind câștigurile salariale și efectivul de salariați;
- **surse financiar-contabile:** bilanțuri contabile ale instituțiilor financiare;
- **surse administrative:** execuția bugetului de stat și a bugetelor locale, precum și a bugetului asigurărilor sociale de stat; balanța de plăți.

Produsul intern brut trimestrial se estimează în prețuri curente, în prețurile perioadei corespunzătoare din anul precedent și în prețuri medii ale anului 2000. Estimările în prețurile medii ale anului 2000 se calculează prin înălțuirea indicilor de volum.

Pe lângă estimările brute ale Produsului intern brut trimestrial, începând cu anul 2009, se calculează și estimări ajustate sezonier prin metoda regresivă, metodă recomandată de regulamentele europene.

Ajustarea sezonieră are drept scop eliminarea efectelor sezoniere din cadrul seriei de date pentru a se evidenția evoluția economică reală din perioade consecutive *).

Pentru ajustarea seriilor principalelor agregate pe baza cărora se estimează PIB prin metoda de producție și metoda cheltuielilor, se utilizează pachetul de programe DEMETRA (metoda TRAMO/SEATS). Acesta realizează estimarea efectului sezonier (evenimente care se întâmplă în același moment, cu aceeași magnitudine și direcție în fiecare an, cum ar fi: anotimpuri, vacanțe, etc., a numărului de zile lucrătoare diferit de la o lună la alta și efectului calendarului (Paștele ortodox, an bisect și alte sărbători naționale) precum și identificarea și corectarea valorilor extreme (schimbări de nivel ocazionale, tranzitorii sau permanente) și interpolarea valorilor lipsă.

Conturile naționale trimestriale din România prezintă, în general, o puternică sezonabilitate, zilele lucrătoare și calendarul neavând efect semnificativ. Din acest considerent nu este necesară aplicarea de metode de ajustare pentru aceste două componente.

Seria ajustată sezonier s-a obținut prin eliminarea din seria brută a efectului sezonier, cu ajutorul unor coeficienți de corecție, stabiliți în funcție de modelul de regresie folosit (aditiv sau multiplicativ). Modelul aditiv sau multiplicativ folosit pentru regresie este identificat automat de programul Demetra în funcție de natura seriilor supuse ajustării.

PIB-ul ajustat sezonier se obține prin metoda directă, ceea ce conduce la apariția unei discrepante statistice între PIB și suma componentelor sale ajustate sezonier în mod independent.

Stabilirea modelelor de regresie folosite pentru fiecare serie se face la începutul fiecărui an și implică recalcularea seriilor ajustate calculate în anul precedent (recalculare datorată modificării modelelor adoptate, numărului de regresori folosiți și numărului de observații disponibile).

Revizuirea regulată a seriilor brute de date din conturi naționale, implică și revizuirea seriilor ajustate sezonier.

Datele privind PIB trimestrial – serie brută și ajustată sezonier – pentru perioada T1 2000 – T2 2010 sunt publicate pe site-ul INS: www.insse.ro.

Produsul intern brut pentru trimestrul IV și anul 2010 – estimări “semnal” va fi publicat prin comunicat de presă, conform calendarului de pe site-ul INS, în data de 15 februarie 2011.

Date comparative cu celelalte State Membre ale Uniunii Europene se pot obține din Comunicatul de presă al Eurostat care va fi publicat pe data de 2 decembrie 2010 și care poate fi consultat la adresa: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>.

*) PIB - serie ajustată sezonier, este utilizat în compararea trimestrului de referință cu trimestrul anterior, în timp ce PIB – serie brută se utilizează, preponderent, în compararea cu perioada corespunzătoare din anul anterior. De asemenea, în accepțiunea Eurostat, intrarea/ieșirea din/în recesiune economică este apreciată prin prisma evoluției PIB – serie ajustată sezonier, pe baza scăderii sau creșterii înregistrate în două trimestre consecutive.

PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI ÎN TRIMESTRUL III 2010

- serie brută -

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum - în % față de trimestrul III 2009 -	Indici de preț - în % față de trimestrul III 2009 -
Agricultură, silvicultură și piscicultură	13905,6	92,4	110,4
Industrie	33666,4	104,2	107,0
Construcții	10525,2	85,1	100,4
Comerț; repararea automobilelor și articolelor casnice; hoteluri și restaurante; transporturi și telecomunicații	25207,3	93,5	105,1
Activități financiare; imobiliare, închirieri și servicii pentru întreprinderi	20257,6	102,6	105,3
Alte activități de servicii ¹⁾	16691,9	99,7	95,1
Valoarea adăugată brută – total	120254,0	97,6	104,3
Impozite nete pe produs ²⁾	16351,6	96,7	139,2
Produs Intern Brut	136605,6	97,5	107,5
Consum final efectiv	98698,4	98,6	106,5
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ³⁾	92035,8	98,9	107,8
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	81204,2	99,0	109,3
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	1222,4	99,0	103,3
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	9609,2	97,8	97,3
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ⁴⁾	6662,6	95,9	90,7
Formarea brută de capital	43790,0	95,1	105,9
din care:			
Formarea brută de capital fix	36712,9	86,3	103,0
Exportul net de bunuri și servicii	-5882,8	-	-
Export de bunuri și servicii	48238,4	114,6	105,2
Import de bunuri și servicii	54121,2	111,9	102,5

Notă: date revizuite

- 1) Cuprinde activitatea de administrație publică și apărare, învățământ, sănătate și asistență socială și alte servicii prestate populației.
- 2) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.
- 3) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).
- 4) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI ÎN TRIMESTRUL III 2010

- serie ajustată sezonier -

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum - în % față de trimestrul II 2010 -	Indici de preț - în % față de trimestrul II 2010 -
Agricultură, silvicultură și piscicultură	8214,0	99,2	103,6
Industrie	32408,8	102,4	99,8
Construcții	10439,7	96,4	94,7
Comerț; repararea automobilelor și articolelor casnice; hoteluri și restaurante; transporturi și telecomunicații	25525,1	99,5	97,9
Activități financiare; imobiliare, închirieri și servicii pentru întreprinderi	19675,6	102,0	102,9
Alte activități de servicii ¹⁾	16404,1	99,5	98,2
Valoarea adăugată brută – total	112667,3	100,5	99,4
Impozite nete pe produs ²⁾	15560,4	96,5	129,8
Discrepanță statistică	-1936,3	-	-
Produs Intern Brut	126291,4	99,3	102,1
Consum final efectiv	101861,3	99,1	105,3
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ³⁾	93377,7	99,0	107,0
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	80248,0	98,8	108,3
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	1685,8	96,8	102,7
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	11443,9	103,6	96,9
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ⁴⁾	8483,6	99,4	89,7
Formarea brută de capital	31609,7	139,0	67,7
din care:			
Formarea brută de capital fix	26916,7	94,6	100,5
Exportul net de bunuri și servicii	-7040,5	-	-
Export de bunuri și servicii	46784,5	101,3	102,0
Import de bunuri și servicii	53825,0	104,9	96,2
Discrepanță statistică	-139,1	-	-

1) Cuprinde activitatea de administrație publică și apărare, învățământ, sănătate și asistență socială și alte servicii prestate populației.

2) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

3) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeurii menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

4) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI ÎN PERIOADA 1.I – 30.IX 2010

- serie brută -

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum - în % față de perioada 1.I – 30.IX 2010 -	Indici de preț - în % față de perioada 1.I – 30.IX 2010 -
Agricultură, silvicultură și piscicultură	20817,3	94,6	106,8
Industrie	91935,0	104,8	105,2
Construcții	25327,7	86,7	102,8
Comerț; repararea automobilelor și articolelor casnice; hoteluri și restaurante; transporturi și telecomunicații	72572,0	95,4	104,8
Activități financiare; imobiliare, închirieri și servicii pentru întreprinderi	56438,9	100,6	103,4
Alte activități de servicii ¹⁾	41641,1	98,3	97,9
Valoarea adăugată brută – total	308732,0	98,5	103,6
Impozite nete pe produs ²⁾	39288,4	95,1	113,2
Produs Intern Brut	348020,4	98,1	104,6
Consum final efectiv	277331,9	98,1	103,2
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ³⁾	252648,5	98,2	103,9
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	218474,8	98,1	104,8
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	3137,5	99,7	104,2
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	31036,2	98,2	98,0
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ⁴⁾	24683,4	97,2	96,7
Formarea brută de capital	90740,7	103,9	101,5
din care:			
Formarea brută de capital fix	78275,0	83,9	102,7
Exportul net de bunuri și servicii	-20052,2	-	-
Export de bunuri și servicii	131996,3	118,4	99,1
Import de bunuri și servicii	152048,5	117,0	97,2

1) Cuprinde activitatea de administrație publică și apărare, învățământ, sănătate și asistență socială și alte servicii prestate populației.

2) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

3) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

4) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).